

LÜHIDALT

Kallid õpetajad!

Tapa vallavalitsus kutsub 4. oktoobril kell 16 Tapa kultuurikotta aadressil Turu tn 8 kõiki endiseid õpetajaid pidulikule kontsert-aktusele tähistama õpetajate päeva.

Indrek Jurtšenko

Tänavate ajutine
sulgemine
Tapa linnas

Tapa vallavalitsus lubas sulgeda seoses kaugküttetorustiku ehitusega Tapa linnas järgmised tänavad ajavahemikul **19. september kuni 20. november 2007. a:**

Eha tänav: Ivaste ja Paide mnt vahelisel lõigul mõlemad sõidusuunad, Paide mnt ja Öhtu pst vahelisel lõigul mõlemad sõidusuunad, Öhtu pst ja 1. Mai pst vahelisel lõigul mõlemad sõidusuunad.

1. Mai pst: Eha ja Lembitu pst vahelisel lõigul kesklinna suunduval sõidusuunal, Lembitu pst ja Kooli tänava vahelisel lõigul kesklinna suunduval sõidusuunal.

Kaevetöid teostab AS Küte ja Ehitus.

Teet Koitjärv

Tapa vene
gümnaasiumi
ümbruse haljastuse
korrastamine

Tapa vallavalitsus lasi 2007. aasta kevadel koostada Tapa vene gümnaasiumi ümbruse kõrghaljastuse inventariseerimise ja raieahtude määramise akti. Selle töö alusel teostatakse sellel sügisel kooli ümbruses raiet ning puude hoolust. Palume raietööde ajaks kõigi inimeste mõistvat suhtumist. Kui on küsimusi, pöörduda vallavalitsuse poole.

Raie eesmärk on puhastada kooli territoorium ohtlikest, surevatest, isetekkelistest, väärtusetutest puudest ja hõrendada ülitihedat kooslust. Raie läbi saavad esile toodud haljastul kasvavad väärtuslikud ja kaunid puud ning tagatakse säilitatavatele puudele head kasvutingimused. Paranevad ka valgustingimused klassiruumides.

Maris Urve

Tapa valla aktiivsed eakad leiavad tegevust mitmetes ringides ja seltsides ning hoiavad sellega sära silmis nii endil kui ka teistel. Hetk on jäädvustatud kevadiselt Tapa infomessilt.

Foto Heiki Vuntus

Me astume aegade teel...

*Lõputa vooluna aegade teil
kibutab aastate abel.*

*Antud ei ole kahjuks kellelgi meil
tagasi pöörduda aegade teil –
lõpu ja alguse vahel...*

1. oktoobril tähistame rahvusvahelist eakate päeva, väärtustamiseks eakate elutarkust ning ühiskonnale antud panust. Ühiskond peab sel päeval oma mõtetes eakatele rohkem ruumi leidma ja oma tegudes selle päeva neile pidulikumaks ja kaunimaks muutma. Sellel ilusal päeval korraldab Tapa vallavalitsus juba mitmendat aastat teiega ühise väljasõidu Eestimaa kaunistamisse kohadesse. Sel aastal sõidame Läänemaale.

1. oktoobril seostub sõnaga „eakas” eelkõige aktiivne ühiskonnaliige. Eakate toimekus ja teotahe on tähtsad olukorras, kus eakate osakaal rahvastikus suureneb märgatavalt.

Nii nagu ühiskonnas tervikuna, erinevad ka eakad üksteisest sotsiaalse seisundi, majandusliku kindlustatuse ja toimetuleku poolest. Samuti võib kiiresti muutuvate oludega kohanemine tekitada probleeme – pensionieelses

eas on raske tööd leida või saada täiend- ja ümberõpet. Keerulise- maks muutuv as maailmas sõltub üpris palju suhetest perekonnas ja lähedaste toetusest.

Eaka inimese toimetuleku üheks eelduseks piisava pensioni kõrval ongi kindlasti põlvkondadevahelise üksmeele saavutamine. Alati ei olegi materiaalne pool kõige määravam, vaid see, et oleks keegi, kellega suhelda ja midagi ühiselt ette võtta. Mõelgem sellele, sest ühiskond koosneb eri vanuses inimestest, kellel peab olema võrdne võimalus osaleda täisväärtuslikus sotsiaalses elus. Oluline on igakülgsede võimaluste loomine aktiivseks eluks. Sellega pikendatakse kvaliteetset eluiga ning toetatakse eakate inimeste iseseisvat toimetulekut.

Et eakate päev oleks tähtis ka teistele, kogu meie riigile, sellele saavad oluliselt kaasa aidata pensionäride organisatsioonid, tõmmates eakate küsimused tähelepanu keskmesse, korraldades meeldejäävaid mõttevahetusi klubides, ilusaid koosistumisi kohvilaua taga, meeleolukaid kontserte ja massilisi terviseüritusi. Siinkohal kasutan võimalust tänada kõiki Tapa valla eakaid ja pensionäre esindavaid organisatsioone ning

kodanikualgatuse korras loodud ühendusi. Olete andnud suure panuse eakate toetamisel ja abistamisel ja neile erinevate võimaluste loomisel. Erilist tunnustust vääriwad aga need vabatahtlikud, kes suudavad ja tahavad üksijäänud eakaaslasi aidata ning nende argipäeva rõõmsamaks muuta.

Aeg möödub kiiresti. Kui kanname südames nooruse tuld, astudes aegade teel, ei muutu meel nukraks ja hing tühjaks, mõeldes sellele, et oli kord... Mõelda tuleb tänastele ja homsetele rõõmudele, siis ei tao ajapendel nii halastamatult. Kui meie sees saab võimust optimism, positiivsed emotsioonid, siis suudame tunda jätkuvalt tuttavates metsades lapsepõlve lõhnu. Siis suudame leida luitunud pildialbumitest südamesoojust. Siis suudame säilitada hinges vanade mälestuste tuld, mis soojendavad ja valgustavad tulevikuteid veel kaua, kaua.

Lõpetuseks soovin kõigile sära silmadesse, rõõmu südamesse, tugevat tervist, õnne, armastust ja hingerahu.

Austusega

Ene Augasmägi,
sotsiaalnõunik

LÜHIDALT

Tapa vallavalitsuse
ametnike
vastuvõtuajad:

Vallavanem E 9–10
Abivallavanem E 9–10
Vallasekretär E 10–12, N 13–16
Finantsnõunik E 13–14, T 9–11, N 13–14
Sotsiaalnõunik E 8–11.30, N 13–16
Arendusnõunik E 10–12, N 13–16
Kultuurispetsialist T 10–12, N 13–15
Vallasekretäri abi T 9–12, N 13–16
Rahvastikuregistripidaja E, K 9–12, T, N 13–16
Majandusosakonna spetsialistid E 13–16, N 9–12
Hoolekandespetsialist T 8–11.30, N 13–16
Toimetulekuspetsialist T 8–11.30, N 13–16
Lastekaitse spetsialist E 8–11.30, K 13–16
Sotsiaaltöötaja Lehtse teeninduspunkti E 9–16, R 8–12
Sotsiaaltöötaja Moe teeninduspunkti E 8–12, T 13–16, R 8–12
Noorsootöötaja Lehtse teeninduspunkti N 8.30–11.30, R 13–17
Vallasekretäri abi Järeda teeninduspunkti T 9–12
Sotsiaaltöötaja Järeda teeninduspunkti K 14–16

Kui vastuvõtuajal tuleb kuidagi ei sobi, siis palume ametnikuga kohtumine eelnevalt telefoni teel kokku leppida. See välistaks asjata sõitmise vallavalitsusse ja oma aja kulutamise. Enamuse ametnike töökohustused nõuavad ka majast väljas käimist ja alati ei ole võimalik nendega väljaspool vastuvõtuaga kohtuda kui ei ole varasemat kokkulepet.

Polügoonil toimub
lasketegevus

Kaitsejõudude keskpõlügenil toimuvad laskmised või lõhkamised, mille käigus on kehtestatud juurdepääsupiirangud järgmistel ajavahemikel:

3. oktoober kl 13.30–20
4. oktoober kl 8–17
8. oktoober kl 8–17
16. oktoober kl 8–17
17. oktoober kl 8–17
18. oktoober kl 8–17
20. oktoober kl 10 kuni 21. oktoober kl 20
26. oktoober kl 8–13
27. oktoober kl 8–24
28. oktoober kl 8–17
30. oktoober kl 12–17

Silvester Jürjo, Tapa Väljaõppekeskuse kaplan teabeohvitseri ülesannetes

Koolijuhi haridusmõtteid Tapa gümnaasiumist

Ühel päeval nägin Tapal sellist pilti: noor ema lükkas enda ees lapsekäru umbes aastase lapsega. Laps tegi tähtsat nägu ning lappas raamatut. Ma küsisin, millest kirjutatakse raamatus. Ema naeratas ja ütles, et vanema õe aabits on vaatluse all.

Tere ja ilusat kooliaasta algust kõigile Tapa valla inimestele, kes on Tapa gümnaasiumiga seotud – õpilased, lapsevanemad, ametnikud. Koolialgus oli ilus.

Minu arust õpib laps palju lapsevanemat, vanemat õde, sugulast matkides ning nende järgi joondukes. Kui lapsevanem läheb vales kohas üle tee, kui lapsevanem valetab, ropendab, on kõik kohe noorele näha ja tihti ka eeskujuks. Palju algab kodus, palju õpetab edasi kooli sisekliima. Kõige parem on, kui kodu-õpilane-kool suudavad luua sellise koostöö kolmnurga, kus rahulolu on kõigipoolne ja lahendused lapse arenguks oleksid vastuvõetavad kõigile osapooltele.

Tapa gümnaasiumis on sellel aastal üle 700 õpilase kooliaastat alustanud. Esimeses klassis alustas kooliteed 66 õpilast. 10. klassis 47 õpilast, 9. klassis proovib põhikooli lõputunnistust saada 60 õpilast, õhtukoolis püüavad haridusteel edasi 46 õpilast. Need on numbrid.

Nüüd aga uutest lahendustest, ideedest. Eelmine õppeaasta seadis kooli ette probleeme, millele lahendused pakuti välja kooli seest. Eelmisel õppeaastal kerkis teravalt üles probleem nn. hüperaktiivsetest õpilastest ja nendest õpilastest, kes ei ole huvitatud pingutamisest õppetööl. Tegime erinevaid uuringuid, rääkisime õpilaste vanematega, pidasime ajutalguid. Lõpuks leidsime, et keskastmes tuleb klassikollektiivid säilitada samades kooslustes, aga osades ainetes, näiteks nagu eesti keel, matemaatika, inglise keel, peaks õpilasi võimete, tahtmise, edasipürgimise ja töökuuse järgi diferentseerima kolme erinevasse gruppi. Põhiline eesmärk sellel diferentseerimisel on see, et õpilased saaksid võimetele vastavalt õppida.

10. klasse on sellel aastal kaks. B klass saab õppida lisaks kõikidele õppeainetele kutset tutvustavatel kursustel. Miks nii toimiti? Esiteks, alati on õpilasi, kelle vanemad leiavad, et kutsekooli suund on liialt varajane peale 9. klassi. On õpilasi, kelle tahe õppida gümnaasiumis tärkab väheke hiljem. On ka probleeme käitumusega. Ning lisaks leidis Tapa vallavolikogu hariduskomisjon, et Tapa gümnaasiumis peab olema kahe klassi jagu 10. klassi õpilasi ning tuleb vaadata ka suunaga kutseõppe poole. Selles

süsteemis on probleeme ning diferentseerimine on valuline. Aga algatus, mõte on hea. Järgmisest õppeaastast on süsteem paremini selge ka õpilastele.

Kevadel avati katseliselt Tapa gümnaasiumis nn koolirahu klass. Mida see endast kujutab? See on sotsiaalpedagoogi juhitud institutsioon, mis aitab probleeme lahendada õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane vahel. See on klassiruum, kus proovitakse õpilase ette kerkivatele probleemidele temale soodsaid lahendusi leida ning õpetajatele toeks olla probleemide lahendamisel. Loodan, et sellel mõttel on jumet ning lahendused aitavad koolielu pingeid paremini lahendada.

Mõni sõna nn Tootsi klassist. Jah, igas suuremas koolis võiks olla (võib-olla peaks olema) selline klass, kuid ta vajab head organiseerijat, juhti, õpetajat, kellel oleks tahet käitumishäiretega õpilastega hakkama saada. Selle klassi õpetaja peab tõesti olema positiivne isiksus, liider probleemsetele noortele.

Veel mõtteid kooliellu. Kodu kasvatus hakkab väikestest asjadest, pingutustest, lapsevanema tahtest oma lapsele luua arendamiseks hea keskkond. See ei ole see, et tehakse kõik ette-taha ära. See ei ole nn nullikeskkond. Lapsevanem peaks leidma oma lapses need andekuse jooned, mida arendada, hoida teda, kuid sunniks teda pingutama eesmärkide täitmisel. Tapal ongi vahel tunne, et mõni lapsevanem arvab, et laps on kooli omand, nii nagu kodu on lapse selja taga sulgunud, on ühiskond vastutaja. Ei, lapsevanem vastutab igal pool. Ainult kooliseinte vahel on vastutaja kool oma esindajatega. Lapsevanemad peaksid süstemaatilisemalt leidma aega kasvõi iga päev oma lapsega rääkida – arutada eluprobleeme, koolielu erinevaid külgi, leida koos lahendusi, anda lihtsalt nõu, võib-olla lihtsalt lohutada – kuule, seekord ei tulnud välja, aga küll järgmine kord tuleb. Selline väike arutlus annab noorele julguse leida ise lahendusi, olla võib-olla ka suhtlemises, õppimises tublim.

Lõpetuseks. Kui vaatad ise oma kooliajale tagasi, siis tekib tunne, et oli ikka kerge aeg küll, aga tuletades täpsemalt asju meelde, meenub, et oli ka raskeid, vahel lahendamatuiki probleeme. Lugupeetud lapsevanemad, äkki vaataks vahel oma last noore inimese pilguga ning siis leiaks vanemliku tarkusega lahendusi noore arenguteele.

Jõudu uuel kooliaastal!

Elmu Koppelman,
Tapa gümnaasiumi direktor

Laagrilised esitasid Rakvere linnuses stseene Shakespeare'i teostest.

Foto Kevin Hogan

Inglise keele laager Jänedal

Üks buss Lätist, üks laev Soomest, üks rong Eestist ja inglise keel töid möödunud suvel Lääne-Virumaale kokku 21 inimest. Mõtisklema olulistest asjadest elus, osalema Shakespeare'i näidendites ja mängima hollandlastega rannavõrkpalli.

16.–20. juulini toimus Jänedal Külalistemajas inglise keele laager, kus osalesid 16 gümnaasiumi-õpilast ja neli õpetajat Dobelest, Toijalast ja Tapalt. Tapa gümnaasiumi direktor Elmu Koppelman kutsus sõpruskoolide noored laagrisse ja Kevin Hogan, sama kooli inglise keele õpetaja, korraldas ja juhtis laagrit. Ettevõtmist toetasid Tapa gümnaasium ja Ameerika Ühendriikide saatkond.

Eestlased said teada midagi uut Tallinna kohta, lätlased nautisid Eesti loodust, soomlastes tekitas aukartust Rakvere muinaslinnust. Üks laagris osalenud õpilane ütles, et kogu ettevõtmise parim osa oli kohutamine uute inimestega, nendega sõpradeks saamine. Üks õpetajatest leidis, et laager motiveeris noori rääkima rohkem inglise keeles.

Esimesel laagripäeval toimus ringkäik Tallinna vanalinnas. Tei-

Keelelaagris osalejad tutvusid Eesti kauniste paikadega.

Foto Kevin Hogan

sel päeval võeti ette jalgsimatki Jänedalt Nelijärvele. Puhkepauside ajal luges Kevin ette katkendeid Ameerika autori Henry David Thoreau raamatust ja loomingulise ülesandena pidi igaüks kirja panema oma mõtted. Kolmandal päeval oli kavas orienteerumine Palmse mõisa ümbruses. Neljas oli teatripäev, kus õpilased ja õpetajad etendasid Rakvere linnuses stseene

Shakespeare'i surematutest näidenditest "Hamlet", "Macbeth" ja "Tõrkosa taltsutus". Viimasel laagripäeval olid jututeemaks õppimisvõimalused Ameerika ülikoolis. Näpunäiteid oli jagamas üks Harvardi Ülikooli üliõpilane, kes sel suvel töötas Ameerika Ühendriikide Saatkonnas Tallinnas.

Ere Käärmaa

Tapa vallavalitsus korraldab invaabi- ja hooldusvahendeid tutvustava infopäeva "Oska aidata"

Üritusel saab konsultatsiooni sobiva abivahendi soetamiseks, õpetust nende kasutamiseks ja kohandamist vastavalt puude iseärasusele. Tutvustatakse erinevaid vahendeid hooldamist vajavatele inimestele.

Üritusele ootame osalema lisaks puuetega inimestele, nende hooldajatele ja teistele lähedastele ka ettevõtjad, kes oleksid huvitatud invatoodete paigaldamisest nii elumajadele, uusehitistele kui ka renoveeritavatele objektidele.

Kavas on kontsertprogramm.

Päeva juhib Samuel Golomb.

Infopäev toimub 13. oktoobril Tapa gümnaasiumi võimlas aadressil Pargi 12, Tapa, algusega kell 10.

Transport:

9.30 Jänedal Meieri poe eest
9.40 Lehtse teeninduspunkti eest
9.45 Jootme bussipeatus
10.05 Nao küla
10.10 Karkuse küla
10.20 Vahakulmu bussipeatuse eest
10.30 Saksi küla
10.35 Moe bussipeatuse eest
11.40 Imastu Koolikodu parkla

Tagasi: 13.30 Jootme. Lehtse, Jänedal suunas
14.10 Imastu, Moe, Vahakulmu, Saksi, Karkuse, Nao suunas
Info tel 32 58693

Kunst ei ole kunsti teha, kunst on kunstis kunsti näha

Tarkadest raamatutest võib lugeda, et sõnal kunst on mitu tähendust.

Laiem käsitleb kunstina kõiki neid inimkultuuri harusid, mis tegelevad kujundite loomise ja töötlemisega.

Piir kunsti ja mittekunsti vahel on sageli udune ja muutlik, enam-vähem kindlaks saab pidada ainult viimase paari-kolme sajandi vältel Euroopas loodud käsitlust kunsti tähenduse eesmärgi ja piiride kohta.

Kitsamas mõttes mõistetakse kunsti all **visuaalsete** (s.t nähtavate) ja suhteliselt paigalseisvate **kujundite** loomist. Need kujundid kannavad endas kultuurilist tähendust, mis tuleneb ühiskondlikest, religioossetest, filosoofilistest arusaamadest ja mis neid arusaamu väljendavad. Kujunditel on sageli mitmeid eri tähendusi, jällegi sõltuvalt ajaloolisest ja ühiskondlikust kontekstist.

Noored üle Eestimaal on kirjeldanud oma esseevõistlustel kunsti hoopis nii, et kunst on inimese looming, hingeline võim, ilustik, looduse anne, kunst tuleb hingest. Iga asja saab teha kunstiga. Kunst ongi elu. Või siis see, et kunst on inimeste kujutlusvõime, mis algab tavalisest joonistamisest, lõpetades plekk-karpide kokkuloõmisega...

Kuidas täpselt suhtuda nendes- se väidetes, otsustab igaüks ise, lähtudes sellest, mida ta on kunstist kuulnud või millised kogemused on tal kokkupuutest erinevate kunsti- valdkondadega.

Tänu Ene Augasmägi projektile said Tapa gümnaasiumis õppivad ja seal õppinud noored veeta suve- vaheaja lõpus kaks päeva Käsmus

Kunstilaagris Käsmus olid Tapa gümnaasiumi endised ja praegused õpilased.

Foto Kairi Kroon

kunstilaagris. Noortega tegelesid Liggi Rattasepp, Ave Pappe ja allakirjutanu. Päevakava oli tihe – joonistati, maaliti, volditi jne. Keegi meist ei ole küll erilise kunstiharidusega, aga piisas sellest, et suutsime teismelisi motiveerida tegelema sellega, mida olime planeerinud, mille vastu ise huvi tunne ja mida väärtustame. Kui räägitakse, et paljudel noortel on igav ja see ei motiveeri mitte midagi tegema või hoopis ärgitab tegelema ebaeetiliste tegevustega, siis meie sihtgruppi kuulusid küll väga tublid noored. Polnud kordagi vastuvaidlemist ega reeglitest ülestumist. Valitses üksmeel ja tegutseda tahtmise soov.

Samuti polnud ükski noor pärit kunstiklassist või siis kunstidega

tegelevatest ringidest, aga nende tööd väljendasid loovust ja erilisi mõtteväljendusi läbi kujutatavate objektide.

Hämmastas see, millise hoole, kannatlikkuse ja tehatahtmissooviga need tööd valmisid. Saime sellest positiivsusest energiat ja jõudu mõtlemaks uutele projektidele ja tegevuskavadele ning püüame pakkuda ka edaspidi noortele nende huve köitvaid tegevusi.

Aitäh teile, noored, kes te meie, juhendajate poolt pakutavat aksepteerisite ja loodame, need kaks koosveedetud päeva osutusid ka teile huvipakkuvaks.

Uute kohtumisteni ehk juba õige peal!

Kairi Kroon

Laul muudab mured muredamaks

Möödas on suvi ja käes sügis. Midagi siin ilmas ei ole igikestev, aga järjepidevust on küll. Näiteks aastaegade vaheldumine, elurütm, traditsioonid, väärtushinnangud ja veel palju muudki.

Lõppenud suvi oli X noorte laulu- ja tantsupeo suvi. See oli sündmus, mis veel täna paneb hinge eriliselt helisema. Ise pealtvaatajana nii lauluki ka tantsupeol osalenud, võin tõepoolest kinnitada, et eestlane on üks imeline rahvas imelistel üritustel. Nii suurt ühtehoidmisetunnet kui laulupeol tunda saab, ei tunne vist mitte kunagi kusagil. Koolinoorte laulupidu sai läbi, aga XXV üldlaulupidu ja XVIII üldtantsupidu toimuvad juba 3.–5. juulil. 2009. aastal, mil möödub 140 aastat esimesest üldlaulupeost. On mille nimel elada!

Aeg on harjutama hakata, sest siis kui laulud on südames, oskame me tunda, et isamaa on tõepoolest meie arm, et koit on kuninglik loit ja valguse võit äratab maa...

Koorid alustavad sügisel oma uut hooaega. Paras aeg on mõtlema hakata, millega oma sügisõhtuid sisustada ja talveõhtuid lühendada.

Üheks väljundiks on laulma tulla näiteks segakoori Leetar, aga kindlasti on Tapa vallas ka teisi toredaid laulu-, pilli- ja tantsukollektiive nii et valikuid peaks jätkuma ja ärge valikute tegemisega hiljaks jääge.

Ise ma laulan segakooris ja tänu

sellele kutsun kõiki lauluhuvilisi meile laulma. Ärge häbenege tulla ka siis, kui te kahtlete, et kas ikka on lauluhäält või mitte. Meil on väga tore noor dirigent, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia üliõpilane Marge Matson, kes teie lauluhääle üle kuulab ja taktitundeliselt, taktikepp näpus nagu dirigentidele kohane, oma otsuse teeb. Segakooril on tore kollektiiv, kus valitseb üksmeel ja koostegutsemise vaim. Peame seda oma kõige tugevamaks küljeks, sest vanuseline jaotuvus kooriliikmete vahel on väga erinev ja tihti sünnivad just sel põhjusel lahkkelid. Aga meie mõtleme, otsustame ja tegutseme koos.

Oleme osalenud erinevatel lauluüritustel ja kohtumistel oma armsate sõpruskooridega. Koostööd teeme meelsasti kõikide nendega, kes seda paluvad ja kes tunnevad, et me suudame pakkuda teist toetavat koostöötamise vormi.

Möödunud hooaeg tõi kaasa palju põnevat. Saime omale uue sõpruskoori, Tallinna Teknikakõrgkooli Kammerkoori (dirigent Marje Metsis), käisime esinemas paljudes erinevates kohtades Eestimaal. Huvitav kogemus oli esinimine suvel Hoogla talus taanlastele. Taluperenaine Piret Pihel oleks nagu meie koori hea haldjas- koori “ristiema”, sest kõige südamlikumad koosviibimised ja kõige vahvamad talgupeod on peetud just Hoogla talu valdustes. Sellel talul

on omamoodi aura, mis mõjutab meie tegemisi positiivselt. Ristisime taluvaldused “Heade mõtete riigiks”, sest seal koos viibides sünnivad alati ideed, mis leiavad teostuse. Teostuse leiavad sellel lihtsal põhjusel, et oma tuhandete tegemiste kõrvalt leiab Piret alati aega toetada igakülgsest meie tegemisi ja ettevõtmisi, osaleda koosviibimistel, mis siis, et vahel jääb mulje, nagu oleks ta kohale lennanud, sest alles ju suhtlesime, kui ta Tallinnas koolis oli, siis hetke möödudes seisab ta juba Leetari koori ees laval – tunnustab või õnnitleb või tänab.... Meil on vedanud ja Sinule, Piret, hõiskab Leetar üksmeelselt südamest: “Meie tänu on sõnadest suurem!”

Sünnikohal on jällegi sobiv tulla loo pealkirja juurde ja kinnitada, et kui laul on hinges ja südames, siis on tunne, et see hingesopist tulev lauluheli muudab tõepoolest mured muredamaks. Tulge vaatama segakoori Leetar tegemisi. Lauljaid ootame kõikidesse häälerühmadesse. Meie esimene kooriproov toimub 10. oktoobril algusega kl 18 Tapa kultuurikojas. Edaspidi hakkavadki proovid selles majas toimuma. Iga nädala kolmapäeval kl 18 alustavad naised ja mehed liituvad nendega 18.30. Jälgige reklaami, sest kellaaegades võib tulla muudatusi.

Kairi Kroon, segakoori Leetar koorivanem

Mõtteid integratsioonist (lõimumisest)

Olulisemad põhjused, miks integratsiooniprotsess küllaldase efektiivsusega toimunud ei ole, on erinevate koolitusprogrammide lahusus!

Keeleõpetus (kui kõige olulisem?) omaette, ajaloo- ning kultuuriväärtuste tutvustamine (kui kõige ebaolulisem?) omaette ja – lihtsaima lisatagana – põhiseaduslike sätete mehaaniline pähetuupimine – omaette. Seejuures on ajaloo ja kultuuriväärtuste tutvustamine (mugandumine!) reeglina usaldatud keeleõpetajaile, kes tunnevad küll hästi kultuurilugu, ent – jälle reegel! – ei oma pea mingisuguseidki teadmisi poliitilisest ajaloost.

Samas võime tõdeda, et täna n-ö kohustuslikult pakutavad ajalooalased teadmised sisulises kontekstis tähendavad üksteisega vähepõimunud faktide-aastaarvude kogumit, mille omandamine ühtedele integreerujatele (+ kah-integreerujatele) tundub igavana, teistele (ja see on ohtlikum variant!) eestluse eneseupitamisenä.

Ja ajaloolis-paratamatuslik integratsiooniprotsess: Venemaa-Eesti-Euroopa, Euroopa-Eesti-Venemaa, pole üldsegi mitte jälgitav.

Veel üks häda (mida just ja nimelt rõhutab tänane vene ajalooteadus) seisneb sellest, et vene inimene, intelligents ja kõrgintelligents kaasaarvatud – ei tunne täiesti objektiivsetel asjaoludel – Venemaa ajalugu! Jah, Stalini ajastu Venemaal sai 1953. aastal otsa, ent leninlik-stalinlik ajalookäsitlus elab sisuliselt tänapäevani, 1980-ndail aastail alanud vene ajaloo enam-vähem „õigeks-kirjutamine” pole suurema osa vene inimesteni veel jõudnud!

Iseäranis teadmatu on vene inimene 1917.–1925. aastate ajaloo osas, kuna neil aegadel olid Lenini kõrval Vene ajaloo põhitõeliseks mitte Stalin ja tema sõbrad, vaid Trotski, Kamenev, Zinovjev, Buhharin jt., kes kõik hilisemas nõukogude ajalooteaduses maha vaikiti või – paremal juhul – kurjategijateks tembeldati.

Ometi peaks ju vene inimene (ja eesti inimene ka!) paremini tundma just nimetatud ajalooperioodi.

See oli Vene impeeriumi lõhenemine demokraatlikuks (Soome, Balti riigid, Poola) pooleks (milliseid tänane Venemaa – kui on tegemist demokraatliku maaga! – peaks tervitama-tunnustama kui tõeliste kodaniku- ja inimväärtuste omaaegseid ja tänaseid kandjaid) ja totaal-kommunistlikuks pooleks.

See oli uute riikide, sealhulgas Eesti Wabariigi ja Nõukogude Venemaa sünniaeg. Mis-

tõttu me peaksime hästi teadma, miks Eesti esimesena Euroopas soostus Nõukogude Venemaaga rahu sõlmima, millised olid Tartu rahulepingu majanduslikud sätted ja kuidas need mõjutasid mõlema noore riigi majandust, kuidas toimus Vene transiit, kuidas toimusid kahe riigi piirile rajatud piiri-kaubavahetuspunktid, kuidas toimus nn optatsioonipoliitika jne.

Miks, näiteks, ei või me teadmiseks võtta (ja lahti mõtestada) Nõukogude Liidu käitumisjoont 1925. aastal, kui Eesti Wabariigis sel aastal vastuvõetud ülddemokraatlikule vähemusrahvuste kultuuriautonomoomia seadusele reageeriti kohe terava riikliku noodiga. Mõlemas mõisteti hukka – teise riigi siseasjadesse sekkudes – vähemusrahvustele (sealhulgas venelastele!) antud liiga suured õigused ja vabadused. Miks nii? Aga sellepärast, et tolleaegses Eesti Wabariigis elunenud vene kontingent oli teravalt bolševismivastane.

Sihtgruppid, kellele lõimuvast ajalookäsitlust pakkuda, oleksid järgmised:

a. Eesti koolide ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajad – 30 tunni ulatuses, kuivõrd käsitlemist leiaksid üksnes sellised ajaloomomendid, milliseid üldlevinud üld- ja eesti ajaloo õpikuis käsitletud ei ole.

b. Eesti keele õpetajad venekeelsele kogukonnale, kuivõrd nemad – kujunenud olukorras – jäävad põhilisteks keele-, kultuuri ja edasises ka ajaloolise tõe edastajaks – 60 tunni ulatuses.

c. Õpetatav venekeelne kontingent peaks esmajoones kuuluma intelligentsi kategooriasse (esirinnas kõigi õppeainete õpetajatega), ent on täiesti võimalik ka gümnaasiumi vanemate klasside õpilaste vastavasisuline koolitamine. Tundide maht 60 kuni 270 tundi.

Mahu erinevus tuleneb õppegruppide erinevatest eesti keele alastest oskustest. 60-tunnise koolitusega võib piirduda, kui õppijate eesti keele oskus on väga heal tasemel. Sellisel juhul võiks – õppijate suvalisel valikul – koolituse läbi viia kas täielikult venekeel- sena või täielikult eestikeel- sena, keelelistel nüanssidel peatumata. 270- tunnine õpetus tuleks läbida neil õppijail, kes eeti keelt üldse ei valda, nende puhul oleks keeleõpetuslik külg valdavalt üliluslik.

Lõppsõna asemel: allakirjutanu on nõus osalema nii koolitusprogrammide koostamisel kui vahetu õppetöö läbiviimisel.

Enn Koppel, ajaloolane (lisaeriala: vene keele õpetaja)

Kulupõlenguid saab vältida

Tänavu aprillist jõustunud kesk-konnaministri määruse „Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine“ muudatustega keelustati kulu põletamine peale lume sulamist kevadel kuni vihmaste ilmade saabumiseni sügisel. Selle seadusandliku akti kohaselt kestab nimetatud perioodil tuleohtlik aeg, mille täpsema alguse ja lõpu määrab Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituut (EMHI).

Vältimaks kulupõlengutest tekkida võivat keskkonnakahju ning ohtu inimeste elule ja varale, kutsub Ida-Eesti Päästkeskus maaomanikke oma maid korrastama juba sügisel, kuni on võimalik niita nii õueala kui ka suuremad heinamaad. „Kes sügisel oma valduste niitmiseiga hoolas, sel kevadel muretum ja turvalisem elu,“ märkis päästkeskuse järelevalveteenistuse juht Maido Nõlvak.

Kui eelmisel aastal registreeriti esimene kulupõleng Virumaal 8. aprillil, siis tänavu puhkes kulutuli juba tunduvalt varem, 20. märtsil,

kuid registreeritud on neid mul-lusest oluliselt vähem. Näiteks, kui Lääne-Virumaal oli eelmisel aastal üle kolmesaja metsa- ja maastikutulekahju, siis käesoleval aastal on neid aset leidnud 105. Ida-Virumaal ületab samalaadsete tulekahjude arv tänavu küll neljasa-ja piiri (430), kuid seegi näitaja on mullusest kolm korda väiksem.

Käesoleval aastal on Eestis registreeritud 2128 metsa- ja maastikupõlengut (elmisel aastal samal perioodil 6533), millest ligikaudu neljandik on aset leidnud Virumaal. Võrreldes eelmise aastaga on kulupõlengute arv pea kõikjal vähenenud ligikaudu kolm korda, mis on saavutatud keelu kehtestamise ja ühise järelevalve tõhusamisega. Ida-Eesti Päästkeskus tänab kõiki koostööpartnereid ja kodanikke panuse eest metsa- ja maastikupõlengute ennetamisel ning kutsub mõistvale suhtumisele ka järgmisel aastal.

Eve Ojala,
Ida-Eesti Päästkeskuse avalike suhete
büroo juhataja

Päästeameti projektikonkurss

Päästeamet kuulutab välja projektikonkursi mittetulundusühendustele “Õnnetuste ennetamine 2008”, mille eesmärk on kodanikeühenduste kaasamine, leidmaks kogukonnakeskseid lahendusi tuleohutuse tagamisel.

Juba seitsmendat aastat järjest toetab Päästeamet kogukonna ohutusele suunatud projekte, mis tõstavad kodanike ohuteadlikest ja aitavad kaasa turvalisema elukeskkonna loomisele.

Päästeameti ennetustöö planeerimise- ja analüüsi talituse juhataja Indrek Intsu sõnul on eelnevatele projektikonkurssidele laekunud hulgaliselt huvitavaid taotlusi. “Aktiivsetele inimestele, kellel on visioon, kuidas oma külas, vallas või linnas ohtude ennetamisele kaasa aidata, on see hea võimalus oma ideede realiseerimiseks,” märkis Ints.

Kandideerima on oodatud projektid, mille eesmärk on:
– kogukonna kesksete lahenduste loomine tuleohutuse tagamiseks;
– erivajadustega inimeste tuleohu-

tusalase turvalisuse tõstmine;
– eakate inimeste tuleohutuslase turvalisuse tõstmine;
– lasterikaste perede tuleohutuslase turvalisuse tõstmine
– laste ja noorte päästealase vaba aja tegevuste arendamine (huvirühid ja laagrid);
– laste ja noorte tuletõrjespordi edendamine;
– päästeala traditsioonide ja kultuuri järjepideva arengu tagamine.

Toetuse ülempiir on 50 000 krooni. Projekti oma- ja/või kaasfinantseerimine peab moodustama vähemalt 20% kogu projekti eelarvest.

Konkursil osalemiseks tuleb vormikohane taotlus kahes eksemplaris esitada või saata postiga 26. oktoobriks 2007. a Päästeametisse aadressil Raua 2, Tallinn 10124.

Täpsema info projektikonkursi raames rahastatavatest tegevustest, vastavasisulise juhendi ja taotlusvormi saab Päästeameti koduleheküljelt aadressil www.rescue.ee

Toomas Viks,
Päästeameti pressiesindaja

**5. oktoobril toimub
Tapa MOSi ja Tapa AMSi eestvedamisel
tutvumisreis teadmiste omandamiseks
Väätsa prügilasse, Türi AS-i ja Kirna mõisa.**

Väljasõit kell 12 raamatukaupluse eest.
Osavõtust teatada 1. oktoobri õhtuks ja
tasuda osalustasu 25 krooni.
Lilli Strõnadko 327 0061,
Arne Kroonmäe 327 0326, Tapa MOSi esimees

Tarbijakaitselt

18. septembril oli Tarbijakaitses ameti peainspektor Tiiu Baumann taas Tapal.

Seekordset ringkäiku meie linna kaubandusettevõtetes alustasime Tapa Kaubamajast. Siin ootas meid meeldiv üllatus. Võrreldes varasema ajaga, kus pea iga kontrollreid lõppes karistusega, oli olukord kardinaalselt muutunud.

Realiseerimisaja ületanud kauppu müügil ei olnud. Kaubad, mille tähtaeg “Parim enne” oli möödunud, on müügil eraldi ja kaupade juures on vastav teave. Kiirestiriknevad kaubad, mille realiseerimisae hakkab lõppema, on teistest kaupadest eraldatud ning nende juures on teave – täna viimane müügikuupäev. Kontrollitud kaupadel olid müügisaaalis hinnad vahetult kaupade juures.

Kangetel alkohoolsetel jookidel maksumärgid olemas, hinnad õigesti vormistatud. Tubakatooted müügil pakil olevate hindadega. Soodushinnaga müügilolevatel kaupadel hinnasedelile märgitud mõlemad hinnad. Puu- ja köögivilja kvaliteedi suhtes pretensioon ei olnud. Kaup oli sorteeritud, hinnad õigesti vormistatud. Külmletid korras, kaup värske.

Kauplusest jäi hea mulje. Kontrollimisel ei avastanud me seekord ühtegi seaduserikkumist. Letis pakendamata toidukaubaga tegelevatel müüjatel olid olemas peakatted, samuti polnud probleeme nimesiltide olemasoluga. Uus juhataja Natalja Durneva on teinud tublit tööd. Loodame, et kaupluse kollektiiv jätkab sama tublit ka edaspidi.

OÜ Hello Auto autokaupade

kaupluses aadressil Pikk t 13 oli probleeme ühikuhindade avaldamisega. Samuti puudus mõningatel kaupadel nõutud eestikeelne teave. Need asjad tuleb korda teha.

Burmi Kaubanduse OÜ ehitusmaterjalide kaupluses aadressil Pargi 2a olime tarbija teabe põhjal. Kaebuse aluseks olnud tina kontrolli ajal müügil ei olnud. Kontrollitud kaupadel oli olemas eestikeelne teave, kaubad olid varustatud ühikuhindadega. Meil pretensioone kaupluse töö kohta ei olnud.

Eelmise kontrollreidi käigus ilmnisid puudused Melita Äris ja Grossi Toidukaupade Tapa kaupluse töös. Karistuseks jäid 300-kroonised rahatrahvid.

Helle-Anne Org

Kutsume etendusi vaatama

Alustame ka sel hooajal teatrikülastustega ja algatuseks on pakku- da järgmised etendused:

KODUABILINE (komöödia).
Pärnu Endla etendus Rakvere teatris 29. oktoobril kell 19. Väljasõit keskväljakult kell 18.
Pileti hind 105 kr, sõit 25 kr. Raha maksmise viimane kuupäev 15. oktoober Tapa Buss Oü Pikk 10 kell 7.30-12, tel 322 0019
Autor Astrid Reinla, lavastaja Tiit Palu, kunstnik Andrus Jõhvik. Nimiosas Indrek Taalmaa, teistes osades Kaili Närep, Jaan Rekkor

ja Tambet Seling.

Hoogne ja terane komöödia ühest tavalisest perekonnast ja ühest ebatavalisest koduabilisest.

SÖÖGITUBA
Rakvere teatri etendus 22. novembril kell 19, väljasõit keskväljakult kl 18.
Pileti hind 91 kr, sõit 25 kr. Raha maksmise viimane kuupäev 9. november Tapa Buss OÜ Pikk 10 kell 7.30-12, tel 322 0019
Lavastaja Marko Matvere, kunstnik Jaanus Laagri küll, tõlkija Peeter Tammearu

Mängivad Helgi Annast, Liisa Aibel, Tiina Mälberg, Tarvo Sõmer, Velvo Väli ja Erni Kask.

Selle lõbusa ja liigutava loo peategelaseks ei ole mitte inimene, vaid ruum – tõeline söögituba suure laua, toolide ja puhvetkapi- ga. Kuue näitleja esituses jõuavad vaatajateni hoogsad killukesed ligi kuuekümnene erineva inimese elust, et lõpuks sulanduda üheks suureks ja ühiseks huumorit, kaasaclamist ning äratundmist tulvil elamuseks.

MEELDIVAID TEATRI-ELAMUSI!

Kui ei näe, saab kirjandusega ikka kursis olla

Iga mõne päeva järel toovad postiljonid nägemispuudega kirjandushuvilistele Eesti Pimedate Raamatukogust saadetud ümbriku. Selles on kas heliajalehed või heliajakirjad.

Eesti Pimedate Raamatukogu laenutab nägemispuudega või mõne muu tavakirjas teksti lugemist takistava puudega inimestele helikirjas raamatuid, ajalehti ja ajakirju ning punktikirjas trükiseid, samuti puuteraamatuid. Raamatukogul on üle riigi ligi 350 lugejat – kes kuulab heliraamatuid ja heliajalehti, kes loeb punktikirjas raamatuid või kuulab hoopis kõnesüntesaatoriga arvutist elektroonilisi ajalehti. Veel 80 inimest laenab heli- ja punktikirjas raamatuid pimedate ühingu raamatukogudest või rahvaraamatukogude kaudu.

Laenamine ja posti teel tagastamine on lugejatele tasuta. Informatsiooni raamatute kohta saab raamatukogust, elektronika- taloogist URRAM, raamatukogu kodulehelt ning telefoni ja e-posti teel.

Enamik kogus olevatest raamatutest on heliraamatud ehk kassetidele ja CD-plaatidele näitlejate esituses salvestatud tekstiga raamatud. Kuna lugejaid on koolieeli-

kutest saja-aastaseni, arvestatakse, et raamatuvalik sobiks erineva kirjandusmaitsega inimestele. On romaane, jutukogusid, reisikirju ja populaarteaduslikku kirjandust.

Raamatukogu valmistab heliraamatuid ainult CD-plaatidel mp3 formaadis. Varem kassetidel valmistatud heliraamatud hoitakse kasutuskõlblikena kuni 2009. aasta lõpuni. Väärtuslikumad neist restaureeritakse ja antakse välja plaatidel.

Kassetidel heliajalehtedena ilmuvad praegu “Videvik”, “Terviseleht”, Põhja-Eesti Pimedate Ühingu infoleht “Kuukiir” ja “Здоровье для всех”, heliajakirjadena “Eesti Naine”, “Elukiri” ja nägemispuudega inimeste elu kajastav väljaanne “Epüfon”.

Heliajalehtede ja -ajakirjade kassetidel valmistamist küll veel jätkatakse, kuid tulevikusuund on nii-öelda ühekordselt kasutatavad heliraamatud ja heliajalehed. See tähendab, et tulevikus, võib-olla isegi juba järgmise aasta keskel, ei pea lugejad plaatidel heliraamatuid ja -ajalehti pärast kuulamist raamatukogule enam tagastama.

Hommikuti, isegi enne trükitud ajalehtede jõudmist tavalugejateni, jõuavad raamatukogu vahendusel

nägemispuudega arvutikasutajate arvutipostkastidesse ajalehtede “Eesti Päevaleht”, “Postimees” ja “SL Õhtuleht” elektroonilised tekstiversioonid, mida on võimalik kõnesüntesaatori abil kuulata.

Nägemispuudega inimestel, kel on isikliku abivahendi kaart, on võimalik soodustingimustel abivahendina osta CD-plaatide kuulamisaparaat. Seda vajajatel soovitage pöörduda MTÜ Jumalalaegas abivahendikeskuse Silmalaegas poole telefonil 5383 8129 või e-posti aadressil janar@laegas.ee.

Eesti Pimedate Raamatukogu praegu Tapal lugejaid ei ole. Et tutvustada raamatukogus pakutavat kohtume huvilistega vallavalitsuse poolt korraldataval infopäeval “Oska aidata”. See toimub 13. oktoobril kell 10–15 Tapa gümnaasiumi võimlas.

Kui Teil on sugulasi, sõpru või tuttavaid, kes seda kirjutist lugeda ei näe, võiksite neile loetust rääkida. Võib-olla nad veel ei tea, et nägemispuudest hoolimata on neilgi võimalik kirjanduse ja ajakirjandusega kursis olla.

Priit Kasepalu,
Eesti Pimedate Raamatukogu direktor

Kõhutantsust Tapal

Tapa Kõhutantsu Seltsingu Azra asutajateks olid eelmisel aastal kuus naist Tapa kõhutantsu trennist. Naisenimena kasutusel olev sõna “asra” tähendab araabia keeles teekonda läbi öö. Seltsingu eesmärk on propageerida aktiivset eluviisi, nautida eksootilist muusikat ning tantsu ja koos midagi ära teha.

Kõhutantsu juured ulatuvad enam kui 5000 aasta taha. Arvatakse, et see kasvas välja Araabia rituaalsetest viljakustseremooniast. Selle eesmärk ei olnud meelelahutuse pakkumine, kõhutantsul on palju sügavam mõte. Loomulikud, ümarad ja naiselikud liikumised on rõõmu ja austuse väljendus naise sünnitamis- ja loomisvõimele.

Araabias ei kasutata terminit kõhutants. Araabiakeelseks nimetuseks on Raks Sharqi, mis tähendab idamaist tantsu. Nimetus kõhutants on petlik. Tantsus kasutatakse kogu keha – rindkere-, puusa-, vaagna-, öla-, käte- ja kõhulihaseid. Kõhutants eeldab teistmoodi keskendumist kui meile harjumuspärased tantsud. Kasutatakse lihasgruppe, mida me igapäevases elus ei kasuta ja millede olemasolust meil tihti aimugi ei ole. Esimestes trennides tegeletaksegi nende lihaste ülesotsimise, liigutamise ja lõdvestamisega. Kõhutantsutehnika (lained, värinad, nõksud) selgekssaamiseks kulub aastaid.

Kõhutants on naiselik, plastiline ja pehme, samas on seal ka teravaid liigutusi ning tugevaid lööke. Kõhutantsus rõhutatakse ülakeha, kõhu ja puusade isoleeritud liikumist, samuti on väljendusrikkad käte ja pea liikumised ning miimika. Kõhutantsu stiile on palju. Meie tantsime klassikalist Egiptuse stiili, mõned tantsud on ka folkloorsed.

Tapa Kõhutantsu Seltsingu sarmikad naised on esinenud paljudel koduvalla üritustel.

Foto Azra arhiivist

Kõhutants sobib igasuguse pikuse, vanuse ja vormiga naistele, andes võimaluse õppida oma keha aktsepteerima. Kõhutants õpetab õiget kehahoiakut, aidates sellega seljavaevusi leevendada. Vaheldust igapäevaelule pakub teistmoodi muusika ja kultuuriga kokkupuutumine, iseendale aja pühendamine ning uute sõprade leidmine.

Tapal alustavad kõhutantsu trennid oma 3. hooaega treener Jane Paberitiga. Peale trennide on võimalus käia koos erinevatel Nabaratooriumi korraldatavatel workshoppidel ning talve- ja suvelaagrites. Nabaratoorium (Jane Paberit ja Riina Schotter Sansaaras stuudio) ühendab kõhutantsijaid

Ida-Virumaast kuni Lõuna-Eestini.

Kuna Kõhutantsu Seltsingu eesmärk ei ole mitte ainult osaleda kõhutantsuüritustel, vaid ka ise midagi ära teha, korraldabki Azra teist aastat järjest hooaja alguse puhul kõhutantsijate peo – Hafla. Hafla toimus 28. septembril Tapa kultuurikojas.

www.nabaratoorium.ee/ Trennid – algajaid alates 1. oktoobrist kl 18.30–19.30 Tapa kultuurikojas, keskase alates 17. septembrist kl 19.30–20.30 Tapa kultuurikojas. www.nabaratoorium.ee ja www.hot.ee/beledi/ Kõhutantsust, Azra.

Kõhutantsu seltsing Azra

Ansambel WHB

Mida mehed teevad vabal ajal? Käivad kalal, jahil, matkamas, teevad sporti, putitavad autosid jms.

Kui aga vähegi huvi, viitsimist ja tahtmist, siis tegevuse vastavalt võimalustele ja vahenditele leiab loomulikult iga mees alati ise. On mehi, kes armastavad koos seigelda, rännata ja teha muusikat: need on bändimehed. Ühe sellise vahva ansambli liikme Meelis Kaseväliga tulebki meil juttu.

“WHB ehk veteranide hobby band,” lausus Meelis poolmuigega, “sai alguse 1970ndatest aastatest MMM klubis projektipõhiselt (mille eestvedajaks oli Leelo Jürimaa) ja nii kolm aastat järjest.” “1980ndatel olid WHB-lased erinevates bändides laiali, mängides sellistes ansamblites nagu Farmer (Ants Tedrekull, Alar Koemets, Meelis Kaseväli), Alar oli ka Rock-Hoteli asendustrummer nii mõnelgi korral,” meenutas Meelis.

Eks elukeerises liigub nii mõnigi vahva asi vahepeal muudele radadele, kuid 2006. aasta 25. detsembril said mehed jälle kokku, et viljeleda tööst vabal ajal ansamblimuusikat.

Nüüdseks on neil selja taga

WHB – Raimo Jürgenson (vasakult), Meelis Kaseväli, Alar Koemets, Ants Tedrekull ja Arvin Piirmets.

Foto Indrek Jurtšenko

juba päris palju erinevaid vastustusrikkaid esinemisi, millest üks viimaseid oli Jänedal talupäeval 28.-29. juulil. Suurem kuulajas-kond sai sellel aastal neid näha ka suurematel lavadel nagu 23. juunil Tapal Valgejõe saarel Suure Suve Sõnajala Simmanil ja Ambla valla päeval 8.-10. juunil.

Ansambel WHB koosseisus Alar Koemets (löökrüstad), Ants Tedrekull, Arvin Piirmets (mõl vastavalt vajadustele soolo- ja

rütmikitarr), Raimo Jürgenson (basskitarr, laul) ja Meelis Kaseväli (laul, naturaalkitarr, tamburiin jms) on mehed, kes rutiini ei pelga ja suudavad oma tegevuses alati hoida seda vajalikku “särsu”, mis sütitab ja hoiab nii ennast kui ka loomulikult publikut. “Muusika nautimine ja uued muusikalised leiud peavad rõõmu pakkuma, muidu pole ju mõtet lihtsalt niisama heietada ja üksteist kiusata,” ütles Meelis Kaseväli.

Järgneb lk 7

Sügis toob kosmeetikasse roosad tooted

dermoshop

Nii nagu riietuses, on sel hooajal ka kosmeetikas moevärviks roosa. Mis tähendab, et lisaks rõõmsale roosale kasutatakse toodete juures roosilõhna, kreem või lauvärv on roosakas, samuti toote pakend.

Kosmeetikatooteid peamiselt interneti teel müüva Dermoshopi kodulehel www.dermoshop.ee on roosa lint, mis juhib huvilise õrnatoomeliste uudistoodete juurde. Vastupandamatuteks roosadeks uudistoodeteks on kogu pere Dušigeel E ja roosilõhnaline BodyPink Roos & Passionlille Kehakreem.

BodyPink Kehakreem sisaldab sügavniisutavat glütseriini ja nahka pehmendavat aprikoosiseemneõli. Võipuu või annab nahale seda kaitsvaid ja stimuleerivaid vitamiine.

Kreemis sisalduvad kannatuslille- ja roosiekstrakt toimivad antioksüdantidena, mis kaitsevad naharakke kahjustuste, enneaegse vananemise ja erinevate kahjulike keskkonnategurite eest nagu saastunud õhk ja tubakasuits.

Igapäevaseks kasutamiseks mõeldud kehakreemil on meeli

hellitav roosilõhn. Kreem kantakse nahale ja hõõrutakse kergelt kuni imendumiseni. Meeldiv ja meeli hellitav roosilõhn püsib nahal kaua.

Sügis on ka saagikoristusaeg. Looduse hõõguvad marjad premeerivad usinat korjajat kogu talve jooksul kuni kevadeni välja. Dermoshop on välja töötanud tooteid, kus looduslikud marjad annavad nahahooldustoodetele oma parimaid ande.

Nii on hõõguva sügise astelpaju-tooted koondatud ühte kinkepakki, mis sisaldab ühte Astelpajuseepi ja ühte Astelpaju Kätekreemi. Tooted on pakendatud hõõguvorange kinkekotti.

Dermoshop on välja töötanud ja müünud nahahooldustooteid alates 1988. aastast. Dermosili tooteid müüakse otsemüügi teel era- ja juriidilistele isikutele Soomes, alates 2002. aastast Rootsis ja 2005. aastast Eestis.

Signe Kalberg

Vürtside ja ürtidega maitsestatud isutekitaja

Eesti on juba aastaid avatud võõramaistele söökidele ja jookidele. Kaupluste letid on lookas tervislikest ja mittetervislikest toiduainetest. Valikut aitab teha sellisel juhul pakendil olev teave, mis annab aimu, millest pakutav koosneb ja ka selle toiteväärtus.

Alkoholiriivulitelt on märksa raskem teha valikut, sest kanguse kraadidest ega ka pudeli välimuse järgi ei saa otsustada, mis maitsega ja mida jook sisaldab.

Kindlasti aga jääb silma üks erepunase värvusega jook, mille loojaks oli Gaspare Campari. Oma looja järgi on ka jook nime saanud ja nagu juba aimata, on tegu Itaaliast pärit joogiga. Uut jooki tutvustas Campari esmakordselt 1860. aastal Milaanos.

Campari on kerge piirituse baasil toodetud värskendav jook, mille valmistamiseks on kasutatud rohkem kui 60 erinevat ürti, vürtsi, maitseainet, puukoort ja puuvilja. Kiivalt salajas hoitud retsepti vanuseks on tänaseks rohkem kui sajand ning jook ise tuntud kogu maailmas.

Igal nädalal valmistab Campari Group'i tänane president Luca Garavoglia koos tehnilise direktori ning 8 abilisega konsentraadi, mis hiljem segatakse alkoholiga. President on ka ainus isik, kes kogu retsepti teab. Imekaunis rubiinpu-

nane värv on saadud, kasutades looduslikku värvainet Carmine Cochineal, mida valmistatakse Lõuna-Ameerika kaktusesööja putuka kuivatatud kehadeist.

Campari on aperitiiv (aperitivo – itaalia keeles). Sõna pärineb latinakeelsest sõnast apertitiuvum, mis tähendab avajat. Just sellena on jook algselt mõeldudki – olla isutekitajaks enne sööki. Aperitiivid olid omal ajal medikamendid, mis aitasid korrastada seedimist.

Ühtede jaoks tundub Campari liiga mõrkjana, teised soovivad armastavad nautida jooki vaid jääga. Paljude arvates on ta parim värskelt pressitud apelsinimahlagaga, sest siis muutub jook just parajalt magus-hapu-mõruks. Itaalias serveeritakse Camparit jääkülmana jäätunud klaasides, lisades vaid natuke soodavett, mis avab maitse. Jääd enam muidugi ei lisata. Camparit võib serveerida ka jääga, kokteilides, mineraalveega, toonikuga. Maitsebuket on külluslik, värskendav, tsitruseline. Ja nagu eelpool juba märgitud, aitavad jooki lisatud vürtsid ja maitseained korrastada seedimist ja tekitada isu. Mõistagi siis, kui jooki tarbida mõõdukas koguses. Nii nagu tohtrid soovivad klaasikest punast veini enne sööki, sobib selleks segada ka kokteil Campariga.

Katri Teller

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

12. september 2007

- Otsustati alustada Vahakulmu Veski A-25 veskihoone kompen-seerimise menetlust.
- Väljastati 4 ehitusluba:
 - ♦ KÜ-le Pikk 11 elamu re-konstrueerimiseks,
 - ♦ KÜ-le Üleviste 12 elamu rekonstrueerimiseks,
 - ♦ Puurkaevu ehitamiseks Männisalu maaüksusele Jäneda külas,
 - ♦ OÜ-le Jaotusvõrk Moe küla Külaotsa katastriüksusele alajaama ja jaotusseade ehituseks.
- Anti kirjalik nõusolek aiama ja püstitamiseks Tapa vallas Raudla külas Didriko katastriüksusele.
- Anti kirjalik nõusolek puukuuri püstitamiseks Tapa linnas Pihlaka 5 kinnistule.
- Väljastati kasutusluba Patika külas sigala IV järgu kompleksile.
- Nõustuti Tapa vallas Läste külas asuva Kurge kinnistu jagamisega kaheks eraldi katastriüksuseks.
- Määrati Tapa vallas Jäneda külas Krediid ja Eksporti Garanteerimise Sihtasutus KredEx'ile kuuluvate hoonete teenindamiseks vajali-ku maa suurus ja maksustamise hind.
- Otsustati tagastada maaüksus Lehtses Sireli 2.
- Kolmele vaimupuudega ini-mesele määrati ajutine hooldaja eestkostja ülesannetes.
- Otsustati maksta täiendavaid sotsiaaltoetusi 15 inimesele (laste-aias söögisoodustus).
- Toimetulekutoetuse jääkidest otsustati maksta täiendavaid sotsiaaltoetusi 12-le inimesele (lasteaias söögisoodustus).
- Moodustati komisjon aastategi-ja nimetuse saajate väljavalmiseks (Ene Augasmägi, Sirje Sell, Kaido Lanno, Georgi Särekanno, Tiit Tikkerber ja Eva Vainjärv).
- Otsustati anda Tapa Lastekaitse ühingule tasuta kasutada 5 aastaks hoone aadressil Kooli 24 Tapa linn.
- Algatati detailplaneering asuko-haga Tapa linn Valgejõe pst 20a.

- Eraldati 1400 kr MTÜ-le See-nior õpetajatele-pensionäridele õpetajatepäeva ürituse korralda-miseks.

19. september 2007

- Otsustati maksta täiendavaid sotsiaaltoetusi kokku summas 6270 krooni (inva-abivahen-di eest, küttetoetus, prillitoe-tus).
- Otsustati maksta toimetule-kutoetuse jääkidest täiendavat sotsiaaltoetust (ravimitoetus, küttetoetus, hambaravikulud, puuetega inimeste parema toi-metulekutoetuse soodustami-seks).
- 16 inimese toetusavaldused jäeti rahuldamata kuna nad ei kuulu vähekindlustatud pere-de toetuse ja täiendavate sotsiaal-toetuste taotlemise piirmäära.
- Toetati kahe kutseõppeasutu-se õpilase toitlustamist.
- Kahele puudega inimesele määrati hooldaja.
- Ühele puudega inimesele lõ-petati hooldaja määramine kuna hoolealune siirdus elama Tallinna.
- Kolmele inimesele hakatakse osutama koduteenust.
- Üks abivajaja paigutati hooldeko-dusse ja temaga lõpetati kodutee-nuse osutamine.
- Väljastati ehitusluba Tomra Baltik OÜ-le ajutise ehitise taara kogumispaviljoni püstitamiseks aadressil Jaama 1 Tapa linn.
- Otsustati läbi viia avatud pakkumismenetlusena riigihan-ge „Tapa valla teede, tänavate ja platside talihoolitus“.
- Muudeti õigusvastaselt vöö-randatud maksumust kuna Leht-se vallavalitsuse poolt antud korraldus ei ole kooskõlas maa hindamise seadusega.
- Kinnitati õigusvastaselt vöö-randatud „Vahakulmu veski A-25“ veskihoone koos sisseseade-ga maksumus ja otsustati määrata kompensatsioon.
- Kinnitati lasteaias Pisipõnn rühmade arvaks 7.

VALLAVOLIKOGU ISTUNGID

13. september 2007

- Katastriüksustele määrati siht-otstarbed.
- Otsustati müüa Tapa vallale kuuluv korteriomand aadressiga Keskuse 9-2 Lehtse alevik ja kor-teriomand aadressiga Pika krt 10 Jäneda külas.

- Otsustati osta kinnistu aadressil Loode 30 Tapa linn.
- Muudeti Tapa vallavolikogu määrust nr 48 08.02.2007.
- Anti välja määrus „Koolieelsete lasteasutuste kulude vanemate poolt kaetava osa määra kehtesta-mine“.

Jõulud pole enam kaugel

Tapa vallavalitsus ootab kontakti inimestelt, kelle eramaadel on kasvamas mõni **kena kuusk**, mis sobiks hästi kaunistama Tapa linna keskväljakut. Kuuse pakkumisel on oluline, et kuusele järele tulev auto saaks puule ligi.

VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

13. september 2007 nr 69

Koolieelsete lasteasutuste kulude vanemate poolt kaetava osa määra kehtestamine

§ 1. Kehtestada Tapa valla munitsipaalomandis olevate koolieelsete lasteasutuste rahastamisel lapsevanema poolt majandamiskulude, personalikulude ja õppevahendite kulude osaliseks katmiseks

makstava tasu suuruseks ühe lapse kohta 200 krooni kuus.

§ 2. Lapsevanem tasub koha eest tasu aastaringselt, s.o 12 kuud kalendriaastas välja arvatud lasteasutuse töötajate kollektiivpuhkuse ajal.

§ 3. Kohatasu ei pea maksma kui lapsevanem võtab lapse lasteaiast ära oma puhkuse ajaks, kokku kuni kaks kuud kalendriaastas.

Tasu mitteamvestamise aluseks on lapsevanema kirjalik avaldus.

§ 4. Määruse jõustumisel tunnistada kehtetuks Tapa valla-volikogu 15.02.2006 määrus nr 15 “ Koolieelsete lasteasutuste kulude vanemate poolt kaetava osa määra kehtestamine”.

§ 5. Määrus jõustub 1. jaanua-ril 2008.

Aleksander Sile, vallavolikogu esimees

VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

13. september 2007 nr 68

Tapa vallavolikogu 08.02.2007 määruse nr 48 “Toimetulekutoetuse vahenditest täiendavate sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise kord Tapa vallas” muutmise

§ 1. Muuta Tapa vallavolikogu 08.02.2007 määruse nr 48 “Toime-tulekutoetuse vahenditest täienda-vate sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise kord Tapa vallas” paragrahvi 2 lõike 1 punkte 3, 4, 5 ja 6 järgmiselt:
3) puudega inimeste või töövõi-

metuspensionil olevatele inimeste, kelle sissetulek on alla 3300 krooni kuus, ravimite, hambaravi või abivahendite soetamiseks kuludo-kumentide esitamisel, kuid mitte rohkem kui 2000.- krooni;

4) vähekindlustatud eakate, kelle pensioni suurus on alla 3300 krooni kuus, ravimite kompen-seerimiseks, avalduse esitamisele eelneva kahe kuu kuludokumen-tide alusel;

5) vähekindlustatud eakate, kelle pensioni suurus on alla 3300 krooni kuus, prillide ja hambaravi 50% omaosaluse kompenseerimi-seks kuludokumentide esitamisel,

kuid mitte rohkem kui 1 kord aastas ning mitte rohkem kui 1000.- krooni;

6) üksi elavate eakate või töövõimetuspensionil olevatele inimeste, kelle pensioni suurus on alla 3300 krooni kuus, või vähekindlustatud pere-de, kelle kuusissetuleku piirmäära suuru-seks ühe perekonnaliikme kohta jääb alla 1800 krooni, kütteku-lude kompenseerimiseks, kuid mitte rohkem kui 2000 krooni aastas;

§ 2. Määrus jõustub 20. sep-temberil 2007.

Aleksander Sile, vallavolikogu esimees

SPORT-SPORT-SPORT

Tapa saalihoki naiskond alustab teist hooaega

Tapa saalihoki naiskonnal on käsil toimekad treeningud, et peale suvepuhkust alustada teist hoo-aega Eesti meistrivõistlustel.

Naiskonna koosseisus on võrreldes eelmise hooajaga toi-munud mitmed muudatused. Jäneda naiskonnast on meiega liitunud Maiu Valk ja Tartu Üli-kooli naiskonnast tuli kodukoha võistkonda üle Aivi Leimann. Hea meel on tüdrukute üle, kes noorte treeningutele lisaks on otsustanud ka naiskonnaga tren-ni- ja mängudekarastuse saada (Merit Müller, Marge Anni, Liisi Olesk).

Uute saalihoki huvilistena alustavad sellest hooajast nais-konnas Ene Ojaperv, Marju Korsten ja Diana Mikk.

Eelmisest hooajast mängivad ja jätkavad Tapa naiskonnas: Tiit Rosenberg, Egle Vulla, Aira Evard, Ela Vulla, Ilona Alla, Kaja Kangur (väravas), Ingrid Plutus, Triinu Saluste, Öne Lees, Kati Palmsalu ja Eda-Piret Kramm.

Tapa naiste saalihoki tra-ditsioon on alles algusjärgus. Kogemuste kasvades ja pühen-dumusega treenides tulevad loo-detavasti ka paremad tulemused ning naiskond suudab parandada eelmisel hooajal üllatuslikult avatud punktisummat (kogusime viigi eest mängus Tartu Akadeemilise SK-ga ühe punkti!). Naiskonna juhendamise on

enda õlule võtnud Jäneda mees Randar Kramm, kes jätkab oma poja Rando Krammi poolt eelmisel hooajal alustatud tööd naiste treenimisel.

Treeningute läbiviimine on suhteliselt keeruline, sest osa-lejad on oma oskustega väga erineval tasemel. Treeningute tulemusena peame ühtse nais-konnana kaitsma oma väravat, aga jõudma ka rünnakutele ja lööma/viskama väravaid. Punktid võtab mängust ikka see võist-kond, kes lööb rohkem väravaid ja mängu võidab!

Eesti meistrivõistlustel naiste liigas osaleb 2007/2008 hooajal 8 võistkonda: Saku Fortuna I, Saku Fortuna II, Jõgeva SK Tähe, Paide-Järva SHK, Tartu Ülikooli ÜASK, Jäneda SK, Tamsalu EBE ja Tapa SHK.

Eelmisel hooajal 6. koha saa-vutanud Pärnu SHK naiskond sel aastal kaasa ei löö. Uusi nais-kondi ei ole sel hooajal kahjuks lisandunud.

Liiga põhiturniiril mängitakse 2 ringi, millele järgneb *play-off* seeria ning meisternaiskond selgitatakse välja aprilli lõpuks.

Esimene etapp naiste liiga mängudes peetakse juba 29. sep-tembril Viimsi spordikeskuses, kus kell 12.30 on Tapa naiskon-na vastaseks Saku Fortuna II võistkond.

Tapa naiskonna 1. ringi järg-nevate mängude ajakava:

6. oktoobril toimub MV etapp Tapa spordikeskuses:

kl 11 Jäneda – Tamsalu EBE

kl 12.30 Tapa – Paide-Järva kl 14 Tartu ÜASK – Saku Fortuna I

kl 15.30 Saku Fortuna II – Jõgeva Tähe

13. oktoobril kell 14 Imavere spordihoones peetava mängu vastaseks on Saku Fortuna I, 20. oktoobril kell 14 Kiili Ka-levi spordihoones minnakse vastamisi Tamsalu EBE nais-konnaga.

17. novembril toimub etapp taas Tapa spordikeskuses:

kl 11 Tapa – Jõgeva Tähe kl 12.30 Jäneda – Tartu ÜASK

kl 14 Tamsalu EBE – Saku Fortuna II

kl 15.30 Paide-Järva – Saku Fortuna I

24. novembril kell 12.30 mängitakse Jõgeva Virtuse spordihoones Tartu ÜASK-ga. Esimene ring lõpetatakse 8. detsembril Jõgeval, kus Tapa naiskond kohtub kell 11 Jäneda naiskonnaga.

Ootame kõiki saalihokihuvi-lisi koduetappidele kaasa elama ja ka treeningutest osa võtma!

Kaja Kangur, MTÜ Tapa SHK naiskonna kapten www.gurud.ee/shk

Totti Kasekampi mälestusvõistlusel kuulitõukes oli osalejaid Lehtsest, Tapalt ja ka kaugemalt.

Foto Ivar Jurtšenko

Pruuna pargis tõugati kuuli

21. septembri pärastlõunal toimus Lehtse põhikooli pargis traditsiooniline Totti Kasekampi mälestusvõistlus kuulitõukes.

T. Kasekamp oli kauaaegne Lehtse põhikooli kehalise kasvatuse õpetaja, Lehtse kõigi aegade edukaim sportlane, mitmekordne veteranide maailmameister kergetõustikus.

Osavõtjaid oli vaatamata sombusele ja jahedale ilmale tulnud Tapalt, Lehtsest ning kaugemaltki. Võistlemas oli nii õpilasi kui

täiskasvanuid. Tulemused jäid 6 ja 13 meetri vahele.

Vanuserühmade võitjad.
TC – Triin Aavistu (Tapa gümnaasium) 9.78
TB – Grete Lanno (Tapa gümnaasium) 7.90
TA – Airi Talussaare (Lehtse põhikool) 6.44
NJ – Kadri Laines (Tapa gümnaasium) 8.18
N – Raili Rooba (Tapa) 8.36
PC – Tarmo Sild (Lehtse põhikool) 9.80

PB – Artur Sundejev (Lehtse põhikool) 9.73
PA – Margus Õun (Tapa gümnaasium) 12.45
M – Rait Priiman (Lehtse) 12.82

Suur aitäh võistluste sponsorile AS Hallikule, Lehtse põhikooli kokkadele, kohtunik Alo Rellile ning kõigile võistlejatele!

Kohtumiseni järgmisel sügisel.

Tiiu Tikkerber

Tapa tüdrukutele Soomest teine koht

Treener Mare Nepsi juhtimisel osalesid SK Tapa kuni 12-aastased tüdrukud Helsingis peetud traditsioonilisel Dicken Cupil käsipallis.

Tüdrukute päev algas varakult, juba 5.45 sõideti Tapalt välja, et õigeaegselt laeva peale jõuda. Jõudnud üle tuulise mere Helsingisse, tuli praktiliselt kohe platsile joosta korraldajaklubi vas-

tu. Dickenit võideti 9:6. Järgmise vastase, Porvoo Akillesega oli tasaväginne mäng, võit tuli numbritega 12:11. Alagrupivõit kindlustati 8:3 võiduga Sparta üle. Poolfinaalis said tüdrukud 8:6 jagu Grankulla IFK-st.

Finaalivastaseks tuli jälle Porvoo Akilles. Selleks korraks oli tüdrukute jaks otsas, pikast päevast väsinutena tuli vastu võtta 5:13

kaotus. Tulemuseks seega igati korralik teine koht.

Võistkonda kuulusid Kerli Uue, Kadi Saluste, Kaie Roosimägi, Chrizti Tint, Kärolin Kullamägi, Liisa Tali, Madli Koppelman, Mariaana Ilves, Erika Morgenson, Annika Kari, Kristi Bimberg ja Margit Freimann.

Allan Vinter

Halastusest

Loen lehest, et varsti hakatakse nn kassitädiseid trahvima. Neid, kes loomadele süüa annavad, kel süda sees. Need, kes looma tänavale ajasid, elavad rahu – nemad käituvad hästi, ühiskond on nendega rahul ja nende read võivad rahumeeli kasvada.

Kutsutakse üles teatama loomadest, kelle eest ei hoolitseta, et neid varjupaika toimetada. Siis olevat probleem lahendatud. Unustatakse lisamata, et varjupaigas loomi üle kahe nädala ei hoita, kui neile soovijat pole tulnud. Soomlased võtavad varjupaigast loomi, ma ei tea, kui palju eestlased.

Lp korraldajad ja seadjad! Pakutud tee on ummiktee. Kui me laseme rahulikult tegutseda

piinajail ja loomahülgajail, ei saa me varsti ise elada. Loeme lehest inimese- ja loomapiinajaist. Kui me midagi ette ei võta (ühiskonnamuudel soosib kalkust-edu!), täienevad nende read. Sõda pole mitte ainult Tšetšeenias, ka meil on sõda, küll teiste relvadega. Käib rebimine headuse ja kurjuse vahel, viimane võidab just sellisest suhtumisest edumaad.

Ettepanekud.

1. Tuleks karistada loomade piinajaid ja hooldamata jätjaid (tänavale ajajaid).

2. Ajalehes võiks saadud andmete põhjal avada rubriigi “Ära anda loom” – osa loomadest on julged.

3. Kodutuid emasloomi on mõistlik steriliseerida.

Minu teada teeb seda sinne loomaarst mõnesajakroonise tasu eest. Võiks näiteks aastavahetuse nõmeda paugutamise asemel annetada raha fondi, mis korraldaks kodutute loomade steriliseerimist ja hooldust, kuni operatsioonihaav on paranenud. Edasi võiks loom elada endises paigas oma loomuliku elu lõpuni (kui kassitädid pole vangi pandud). Nii loomade hulk ei suurene. Võib-olla on kellelgi veel ideid välja pakkuda.

Igatahes inimlikkust trahvima hakata – kuhu me oleme jõudnud? Polegi palju maad inimlike ja tarkade avaliku hukkamiseni.

J. U, loomasõber

Mõtte-viievõistlus

Nn laua-mitmevõistlusi on Eestimaal juba mõnda aega korraldatud. Näiteks aastal 1973 toimus Jõgeva rajoonis Mustveel laua-kolmevõistlus (male+kabe+lauatennis) „Mustvee Rääbise“ (kunstnik Enn Tegova poolt kujundatud ainulaadne karikas) auhinnale. Võitjaks tuli tuntud maletaja Kusta Raudsepp. 2. koht kuulus allakirjutanule, 3.–4. kohta jagasid Priit Raudsepp ja Lembit Laja.

Järgnevalt korraldati taolisi võistlusi mitmel pool mujalgi. Peatselt lisati juba nimetatud kolmele alale koroona. Taolises formaadis jõukatsumised toimuvad tänaseni, kummaline, et nad pole – ikka veel – omandanud rahvusvahelist mõõtu ja kaalu. “Süü” selles lasub arvatavasti kõigi 4 mainitud alaliidu egotsentrismil, üks oma särk ole ihule kõige lähemal.

Lauatennis ja koroona – füüsilist ettevalmistust nõudvad alad – jäeti mitmevõistlusprogrammist välja lühikest aega Lääne-Virumaal tegutsenud väikefirma Hermes korraldatud mõttemängudel aastail 1987–1989. Siis oli üle-eestiliste (kord toimusid need Viitnal, kord Rakveres) jõukatsumiste programmis male, kabe, bridž, othello, mälumäng ja nn rist-sõnamäng.

On hea meel, et Tartus, heade mõtete linnas, on noorte meeste peas sündinud mõte intellektuaalsete mängude taastamiseks, vormis, mis omal ajal juba oli.

Aga! Nii kodumaise kui ka rahvusvaheliste intellektuaalsete mängude alaliidu loomiseks olnud kogemustest ei piisa. Rahvusvahelise alaliidu loomiseks, rahvusvaheliste võistluste korraldamiseks peame kavassee võtma rahvusvaheliselt aktsepteeritavad mõttespordialad,

s.t spordialad, mille rahvusvahelised alaliidud eksisteerivad ja toimivad.

Need alad võiksid olla male, kabe, othello, rendzju ja go.

Siinkohal alustagem poleemikat. Et 2008. a alguseks oleks organisatsioonilised küsimused lahendatud, et leiaks aset intellektuaalsete mõttemängude kodumaise alaliidu loomine (loodetavasti Tapal, Eesti raudteepealinnas), toimuksid esimesed Eesti meistrivõistlused, et võiks alustada mõttemängude viimist Eesti olulise määrgina rahvusvahelisele areenile.

Mõtteid vahetada võime (hetkel veel) kavvavõetavate alade otstarbekuse üle. Kuna variante on veel ja veel. Arvukad kabevariandid, kompositsioonmale, loogikamõistatuste, kaasaarvatud erineva raskusastmega sudokude lahendamine, bridž jne.

Bridži muide mängitakse enamuses maailma maadest kui god või rendzjud, end bridži kahjuks räägib asjaolu, et rikutakse rangete individuaalvõistluse printsiipi: võistleja tulemust mõjutab partneri (loositud partneri) mängutase. Nii-siis: ootame mängijate ja fännide seisukohavõtte.

Lõpetuseks aga pöördumine Eestitootjate poole: meie turgudelt pole juba aastaid olnud võimalik osta go, othello ja rendzju komplekte. Võiks sellele mõelda....

Enn Koppel, mõistusespordi fänn

2. ja 9. oktoobril kell 19 toimuvad kultuurikojas lauamängude klubi asutamiskoosolekud.

Kava: male, kabe, renzju, othello, go ja bridži algõpetus ja edasijõudnute võistlushooaja korraldamine. Tööplaanide kinnitamine.

Ansambel WHB...

Algus lk 5

“Huvitav on ka see, et sellist väljakujunenud ansamblijuhti meil pole, kõik on teadlikud oma ülesandest ja suudavad imekspandaval lihtsal moel jõuda harmoonilise tulemini,” lausus Meelis rahulolevalt. Artikli autor oma kogemustest kooridest, ansamblitest teab, kui raske on tekkima ühes kollektiivis harmooniline õhkkond eriti muusikainimeste hulgas, kuna kõik on ju isiksused.

Üsna tihti hoiab dirigent või kollektiivi juht aeg-ajalt kahe käega peast kinni, tormates uksest välja karjades, et tegemist on hullumajaga. Nali naljaks, kuid mõnikord tõesti paraku ka nii juhtub.

Meie kreedoks muusikas on “Hinnaalandust ei tohi teha ei enda ega publiku suhtes, sest ühelt poolt aega on vähe ja iga inimene väärrib seda erilist tähelepanu olenemata sellest, kas ta on üks kolmesajast või kolme tuhandest kuulajast ühel kontserdil,” parafraaseeris Meelis Kaseväli ansambli Smilers esilaulja kuldseid sõnu ja lisas, et iga asja tuleb loomulikult teha südamest ja täiega.

Eks kohati hakkab tavakuulajalegi silma, kui ülded on nii mõnegi tuntud bändi tegijad ja kui suured on nende ürituste piletihinnad, ka kasutab nii mõnigi artist üsna tihti live-kontserdil lindistust, samas ise vaid “näitleb” laulmist. “Me ei peta,”

ütleb Meelis., “ kõik mis teeme, teeme ju eeskätt ikkagi iseendale. Noorematele tegijatele soovitusel: “Õppige aega ja inimesi väärtustama, olge enesekriitilisemad, võtke rohkem ette, aga ka vastutage oma tegude eest. See väike soovitus, ühe “wana-kooli-mehe” poolt ei jookse kunagi ju mööda külgi alla,” arvas Meelis, ise kavalalt muiates, “kõik kokkulepped peavad pidama, siis on elu enam kui üks ponnistuste rada!”

Meeste tõsist ja heaperemehelikku suhtumist oma hobisse näitab ka tõsiasi, et nad ise finantseerivad kogu oma tegevust, alustades nootidest ja lõpetades kalli võimenduse ja pillidega. “Enda initsiatiiv on isetegevuses peamine arengumootor. Võimalusi on palju, tuleb vaid lahtiste silmadega ringi käia, mitte niisama viriseda, et midagi ei ole ehk lühidalt: kes teeb see jõuab,” vastas Meelis artikli autori küsimuse peale, et millest bändimehed oma tegevuses puudust tunnevad. “Siinjuures tuhat tänu Arvo Sillale ja Einar Vunkile, kes bändiproovides nii jõu kui nõuga abiks,” kiidab Meelis Kaseväli Tapa kultuurikojas meeskonda.

Järgmisena esineb WHB 13. oktoobril kell 20 Tapa kultuurikojas hooaja avapeol. Tulge aga kohale, saate jalga keerutada hea elava muusika saatel!

Indrek Jurtšenko

TEATED - KUULUTUSED - TEATED

Müüa 2-toaline korter Tapal Valgejõe pst.
Euroremont, PVC-aknad, koos mööbliga.
Info tel 527 0396

OÜ Puusõber müüb aasta läbi KÜTTEPUID
lõhutud ja sobivas mõõdus. Kogused täpsed ja
mõõdetavad, puud koormasse laotud. Firmal on
pikaajaline küttepuude tootmise kogemus.
Tel 5660 7450

**OÜ Multivarius müüb tooreid ja kuivi
küttepuid.**
Transpordi võimalus. Kuulutus ei aegu.
Tel 501 3862.

Takom VM OÜ

1. Liiva, killustiku, purustatud kruusa ja
sõelmete müük.
2. Saematerjali (lauad, prussid) müük.
3. Sõiduauto rehvide müük, remont ja vahetus.
4. **Küttepuude, turba, puitbriki ja
kivisõe müük.**
5. Palkide ost.

Takom VM OÜ, Õuna 15, tel 322 0028.

Armas lauluhuviline!

Seekordne laulupidu oli Tapa vallale
erakordne, kuna tantsijaid, lauljaid ja
orkestrante oli väidetavalt rekordarv.
Ootame laululapsi alates viiendast klassist
kolmapäeviti kell 15.30 Tapa muusikakooli saali!
Esimene proov on 10. oktoobril.
Tapa valla lastekoor

ARENDUSKODA
Roheline 19, Tapa

**REGISTREERIME
SOOVIJAJAD**

eesti keele algtaseme kursusele.
Algus 2. oktoobril kl 18.

Algab algajate ja edasijõudnute registreerimine
integreerumis(lõimumis)kursusele.
Programmis Venemaa ja Eesti ajaloo küsimused,
ühiskonnaõpetuse olulisemad sätted ning prakti-
line eesti keele õpetus.

Algab registreerimine **giidide kursusele.**
Kursuse maht 150 tundi. Kursuse lõpetaja saab
õiguse töötada giidina kõikjal Eesti Vabariigis.
Info ja registreerimine Tapal Roheline 19
või telefonil 325 8690.

Tapa Apteek, Pikk 12 E-R 8-18 L 8-14

**Pensionärist kliendikaardi omanikule
kõik ravimid ja muud tooted**

5% odavamad!

Veresuhkru mõõtmine K, N 10-14 hind 15 kr,
kliendikaardiga 10 kr.
Vererõhu mõõtmine iga päev tasuta!

**KLIENDIKAART TASUTA!
TULE MEIE APTEEGI PÜSIKLIENDIKS!**

+ APTEEK 1

**Laupäeval, 6. oktoobril kell 13
toimub kultuurikeskuses pensionäride
ühenduse Kanarbik hooaja avapidu.**
Kõik tulevad Rapla tantsijad ja lauljad.
Võta kaasa tass ja maiustused.

**Ehavalguse uue hooaja esimene
kokkusaamine** on 8. oktoobril kell 12
Lehtse kultuurimajas. Oodatud on igas eas
inimesed, kes soovivad laulda, tantsida või
koos teistega huvitavalt aega veeta.

Algamas on sügisene LEERIKOOL
Esimene tund toimub
7. oktoobril kel 14 Tapa Jakobi kirikus.

**Vajatakse C- ja E-kategooria
AUTOJUHTI.**
Tasu perioodiline. Tel 520 7473

Lehtse raamatukogu lahtioleku ajad
E-R 10-18, L 10-15, P suletud
Iga kuu viimasel tööpäeval on
raamatukogu suletud
Lehtse raamatukogu uued lahtiolekuajad
hakkavad kehtima alates 1.oktoobrist.

Ootame uusi huvilisi KÕHUTANTSU TREENINGUTELE

Tapa kultuurikeskuses esmaspäeviti 18.30
alates 1. oktoobrist.
Varem kõhutantsuga tegelenutele
pakume treeningu võimalusi
esmaspäeviti ja neljapäeviti 19.30.
Lisainfo Janelt 514 2823 ning
www.nabaratorium.ee ja www.hot.ee/beledi

LEHTSE KULTUURIMAJA JA TAPA KULTUURIKODA

**ootavad aktiivseid
ja teotahtelisi isetegevuslasi
erinevatesse huviringidesse.**
Tegevust jätkub pea igale eale.
Võta ühendust juba täna,
sest töö ringides juba käib!

Täpsem informatsioon:
Lehtse kultuurimaja – 383 3350, 521 8398
Tapa kultuurikoda – 322 0061, 5647 6366

UUED VALLAKODANIKUD

Juri Znobištšev (Tapa)
6.09.2007

Kaileen Kuldvee (Tapa)
7.09.2007

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Renata Helari (Tapa)
18.08.1932 - 11.09.2007

Aare Liivsalu (Tapa)
16.11.1970 - 16.09.2007

Elmar Kukk (Tapa)
8.05.1932 - 18.09.2007

Alexei Epifanov (Tapa)
24.11.1978 - 20.09.2007

Rait Lanno (Tapa)
6.03.1958 - 21.09.2007

Jekaterina Belova (Jäneda)
22.10.1919 - 23.09.2007

KUHU MINNA?**TAPA KULTUURIKOJAS**

T 2. oktoober kell 20 Kino, pääse 30 kr
N 4. oktoober kell 16 Õpetajate päeva kontsert – tasuta
L 6. oktoober kell 13 Klubi Kanarbik pidu
E 8. oktoober kell 19 Vana Baskini Teatri etendus
„Pepsie“, pääsmed 120 kr ja 100 kr
T 9. oktoober kell 20 Kino, pääse 30 kr
L 13. oktoober kell 20 Hooaja avapidu ansambliga WHB,
pääse 50 kr

LEHTSE KULTUURIMAJAS

29. sept kl 18 – MTÜ Kungla ja segakoor Rõõm Valgast
esitlevad - Joseph Howardi muusikaline etendus „Nunnad hoos“
Pileti hind 35 kr. Eelmüük Lehtse KM-s (tel 3833350, 5218398)

8. okt kl 12 – klubi Ehavalgus kutsub kõiki kokku
hooaja avakoosolekule. Oodatud praegused liikmed ja üritustel
käijad ning ka uued huvilised!

21. okt kl 16 – NB! Viimast korda! Lehtse Kammerkoori
esituses Rodgers-Hammersteini „OKLAHOMA“.
Pilet 50 kr, sooduspilet pensionäridele ja õpilasele 35kr.
Piletite ettetellimine Lehtse KM-st (tel 383 3350, 521 8398)

EAKAD SÜNNIPÄEVALAPSED

Hilda Kerkel (Jäneda) 30.10.1908 99
Alvine Kroon (Tapa) 01.10.1909 98
Edgar Kuuskmann (Lehtse) 16.10.1917 90
Heino Uustani (Tapa) 17.10.1918 89
Alma Kens (Läste) 23.10.1918 89
Jelena Limberg (Tapa) 14.10.1919 88
Erna Ehasalu (Piilu) 23.10.1919 88
Linda Annula (Tapa) 03.10.1920 87
Jevgenia Štšerbakova (Tapa) 11.10.1920 87
Mihhail Pavljuk (Tapa) 06.10.1922 85
Linda Luuk (Tapa) 27.10.1922 85
Helju-Veelaine Endjärv (Jäneda) 29.10.1922 85
Paraskoviya Humenyuk (Tapa) 23.10.1922 85
Bernhard Vetka (Tapa) 08.10.1927 80
Rudolf Blankin (Tapa) 10.10.1927 80
Heino Kivisild (Tapa) 15.10.1927 80
Arkadi Kivi (Tapa) 16.10.1927 80
Ilme Rae (Tapa) 06.10.1927 80
Daisy-Silvia Kallast (Jootme) 16.10.1927 80
Aliide Kiigemägi (Tapa) 17.10.1927 80
Helmi Soots (Tapa) 22.10.1927 80
Jevgenia Läänemets (Lehtse) 22.10.1927 80
Artur Vau (Tapa) 01.10.1932 75
Aleksandr Aleksejev (Tapa) 03.10.1932 75
Heino-Johannes Reinmets (Lehtse) 14.10.1932 75
Laine Paap (Tapa) 06.10.1932 75
Vaike Paapsi (Tapa) 06.10.1932 75
Eda Talismaa (Tapa) 07.10.1932 75
Leili Vaikma (Tapa) 16.10.1932 75
Marta Rüütel (Tapa) 17.10.1932 75
Vilma-Aurelie Valdmann (Imastu) 22.10.1932 75
Leida Nahkur (Räsna) 31.10.1932 75
Lembit Kadakas (Tapa) 20.10.1937 70
Ruti Einma (Tapa) 23.10.1937 70
Evgeniya Karpova (Tapa) 24.10.1937 70
Elvira Belials (Tapa) 26.10.1937 70

Tapa valla ajaleht Sõnumed - Roheline tn 19, Arenduskoda
Üldinfo – tel 325 8690, faks 325 8695.

Ajalehte saab lugeda – tapa.ee/arenduskoda/ajaleht,
e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee
Toimetaja Heiki Vuntus – tel 325 8696, mobiil 5648 5208
Küljendaja Liina Kald – tel 322 9673, mobiil 528 7998
Trükitud trükikojas Trükis – Pargi 27F, Jõhvi, tel 337 2666
Trükiarv 3600. Leht ilmub kaks korda kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19 E-R kell 9-16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse
huvides toimetada ning lühendada.
**Et hoida ära arusaamatusi peab lehematerjal
olema toimetuses hiljemalt lehe ilmumise
nädala esmaspäeval kell 16.**